

Írás egy kaland elejére

Képzelet és valóság. Körülöttem a sötétség nagyon is valóságos, miként a táncoló gyertyafény által keltett árnyak is azok. A szobában ülök, de mégis sok mindent beleképzelek az árnyak mögé. Ősi dolog ez, mindannyiunk része, amit általában tudatosan kezelünk. De játékhoz közeledve, amikor kicsit borzongani akarunk, segít átvenni a kaland hangulatát. Mint a KM által alaposan megválasztott háttérzene is. A KM egy történetet mesél el, egy messzi fogadóról, ahová karaktereink képében hamarosan megérkezünk. Bár a történet írásban szerepel a kalandmodul elején, mégis élőszóban hangzik el, egy jó KM pedig ilyenkor reagál is a játékosok reakcióira, olykor kiegészíti a történetet, hogy jobban működjön a kaland. A kaland elejére szánt apró hangulatteremtő írásnak pedig ilyen körülmények között kell működnie. A nyelv meg kicsit másképp működik élőszóban, mint írásban. Mindaz ami természetes lehet élőszóban, a hallgatóságra reagálva egy szóbeli műfajnál hiba lehet írásban. Máshogy használjuk a nyelvet, máshogy kell időzíteni, más eszközöket kell használni.

A kalandban szereplő leírások, és a kaland elé írt hangulatteremtő írás egy dologban közös: mindegyiknek elsősorban élőszóban kell működnie. És nem kell működnie önálló alkotásként, novellának kevés, rövid, éppen olyan laza a fogalmazás ahogy élő szóban is fogalmaznál.

Természetes, és mindig kicsit máshogy meséled. E történetek így kell, hogy működjenek. A játékot nem ismerő olvasó, aki a történet végére várja a csattanót csalódnai fog. Az igazi csattanó többnyire nem a bevezető történet hanem a kalandmodul végén van, miként a cselekmény java is a játék alatt bonyolódik igazán. Csonka, kevés, pongyola. Mégis pont azt éri el amiért írtuk. Élőszóban működik, és segít a játékosoknak beleélni magukat a karakterükbe, a kalandba. Nem többet, és nem kevesebbet.

Ha többet akarnék elérni, novellát írnék, kerekesebb szebb történettel, jobb leírásokkal, elsősorban az írott nyelv követelményeit szem előtt tartva, akkor elvonná a figyelmet a kalandról. Ezt pedig nem szeretném. Ha az írásban működő eszközökre építenék, az élő szó helyett, ha a kalandmester nem formálná a csapathoz a mesterire csiszolt történetet, mert nem tud úgy beszélni, ahogy ott le van írva, nem működne ilyen jól a dolog. Hiába is kér bármely író, tudatosan nem megyek el ebbe az irányba. Igen, lehet szabályokat alkalmazva, szép iparos munkaként jobban is írni, és biztos, ha csiszolnék még az íráson novella kerekedne belőle. Akár még jó novella is. Csak azt kell megérteni, hogy nem ez a cél. Ahhoz, hogy a szóban elmesélt történet kiegészítve is egységes legyen, talán a kalandmester is „csiszolgassa hónapokon át” az

előadást, mindezt a játékasztal körül, élő szóban? Ugye ezt a legkomolyabb alkotókörök legszigorúbb vezetői sem várnák el.

Sok más írás kapcsán sem az a cél, hogy ezek önmagukban állják meg a helyüket, annál inkább cél, hogy egy kalandmester a világa részeként használhassa fel őket. Hogy a fogadóban a bárd érdekes történetet meséljen, hogy az ott leírt történetből, annak fordulataiból kalandmodul szülessen. Szándékosan nem novellák, regények ezek. Igaza van az alkotókörök bíráinak: A műveket lehet csiszolni, a szabályokat mindenki alkalmazni tudná, így nekem sem volna lehetetlen. Sőt: Ha egy író jelentkezne: "te megírod a kalandhoz a történetet és a kalandmodult, én meg regényt faragok belőle", az is működne. És lehetne egymás mellett árulni a regényt és a kalandmodult. Láttunk hasonló dolgot. Működött. És lehet még példa rá, hogy később is működni fog.

De ettől a kalandmodul maradjon meg kalandmodulnak, a regény pedig legyen regény. Mint a novella is legyen novella. Az író legyen író, a kalandmester pedig maradjon kalandmester. Ha ugyanis ezt elfelejtjük, a hangulatteremtő írás elveszti funkcióját. Novella lesz. Ezzel az erővel pedig bármely regényből, novelláskötetből tarthatnánk felolvasóestet a játék elején. A kaland elejére írt történet, a kalandban szereplő leírás pont attól működik, hogy megőrzi az élőszó lazaságát, a gondolat közvetlenségét, és emiatt a KM által jól kiegészíthető, saját szavaival elmesélhető. És igen, bizonyos helyzetekben kalanddá, vagy bárd szájából elhangzó legendává alakítható.

Számos olyan történet van ami kalandmodulként indult, de más is lett belőle. Ilyen pl. Ravenloft története is, amiről a D&D történetét bemutató írásban is beszéltünk. Egy önálló világ, számos regény mellett asztali és számítógépes játékok is alapulnak azon a történeten. A feldolgozások természetesen. Ugyanakkor egy jó alkotó mindig tisztában van azzal, hogy mit alkot, és annak milyennek is kell lennie, hogy működjön. Egy élő szóban, részben saját szavakkal előadható, részben felolvasható történet pedig mint élő szóra tervezett mű pont ezért is másmilyen lesz mint egy novella. Ha élő szóban nem lehet a kiegészítéseken, a csapat kedvéért odarakott részleteken csiszolni, akkor az összkép miatt máshol sem szabad.

Persze a dolognak akad egy másik olvasata is. Nem jön ilyen író, az írókörös pedig látja, hogy a

történetekben van fantázia, szívesen olvasna ilyen ötletekre épülő novellákat, regényeket, látja, hogy valakiből akár elfogadható, piacképes író is lehet, de az a makacs dög nem hajlandó rendesen írni. „Csak kalandmodulhoz lesz” jön a válasz az apró átnézést, apró javításokat kérő kritikára. A kalandmodul elején szereplő történet, a leírás meg szóbeli műfaj, elég lazának kell lennie, nem jó ha „pontosan, szépen megírt alkotás” jön hozzá később a magyarázat. Ő foglalkozik a történettel, tesz érte valamit de ő nem kapja meg a jó írásokat. Sok szempontból unfair ez, még akkor is, ha erről előre szól oly sok ember aki éppen előtörténetet, hangulatteremtő írást, stb. ír.

Ha írni akarnék persze akár a végtelenségig csiszolhatnám a műveimet. Egy kalandhoz nem feltétlenül kell olyan történet ami csiszolgatva jó novella lenne. De azért lett, mert jobb így. Sok dolog nem kell egy novellához. De ha komolyan novellát írnék, lenne, mert jobb úgy. Végtelen időt el lehetne tölteni ezzel, abból pedig véges van. Ha pedig a történet jó, és esetleg valaki, aki írói ambíciókkal rendelkezik, novellát regényt írna belőle, boldog lennék. Felépítenék egy brandet, lehetne játék, regényciklus alkotócsapat. És szerintem így van ezzel szinte minden jó KM aki élővé teszi a világot, szereti a jó és érdekes történetet, megvan benne a lehetőség, hogy akár írjon is de nem akar az írással foglalkozni.

Persze az is tény, ha saját világ és rendszer kiadása kapcsán kellene brand építéshez, a világ bemutatásához regény, novelláskötet, bármi egyéb, akkor bizony magam is rászorulnék, hogy regényt, novellát faragjak valamelyik ötletemből. Ha addig nem kerül elő egy író aki feldogozza. Ez ugyanis csak megegyezés kérdése. És ha beindul az oldal szinte biztos, hogy lesz „előtörténetből novella”, „kalandból novella”, "bevezető történetből novella" jellegű pályázatra is példa. Így az irodalmi alkotásokra éhes közönség is kaphat valamit.

De ettől még a lényeg változatlan. Minden KMnek csak azt tudom tanácsolni, bármennyire is lehetne jó novella egy kalandmodulhoz fűzött történetből kis

átalakítással, neki azzal kell számolni, hogy azt előszóban, kisebb változtatásokkal mesélik el. Ez a célja, funkciója az írásnak, élő szóban kell működni, a KMnek rögtönözve kell kiegészíteni. Nem jó, ha a többi leírástól, stb. nagyon elüt, „túl irodalmi” és „felolvasó estet” csinál a bevezetőből. Ergo nem érdemes novellává csiszolgatni. Ez egy másik műfaj, más szabályokkal, mást kell tudni ahhoz, hogy egy ilyen történet jó legyen. Ráadásul egy novellává csiszolás helyett írhat sz másik két kalandot. Jó kalandokra pedig mindig szükség van.

2011.08.12.
Szerző: The Elf
Forrás: Kalandmester.hu
Szerkesztette: Magyar Gergely